םג.

משחמן בחוץ קודם שנפתחו דלתות ההיכל

פטור מ"ט מחוסר פתיחה כמחוסר מעשה

דמי ⁴ומי אית ליה לרב חסדא הואיל והאמר

רב חסדא פסח ששחטו בחוץ בשאר ימות

השנה לשמו פטור שלא לשמו חייב טעמא

דשלא לשמו הא סתמא לשמו הוא ופטור

ואמאי לימא הואיל וראוי שלא לשמו בפנים

הכי השתא התם בעי עקירה האי לא בעי

עקירה רבה בר שימי מתני להו בדרבה

וקשיא ליה דרבה אדרבה ומשני כדשנינן כי

אתא רב דימי אמר ר' ירמיה אמר ר' יוחנן

פַסח ששחטו בחוץ בשאר ימות השנה בין

לשמו בין שלא לשמו פטור אמר רב דימי

אמריתה לשמעתא קמיה דר' ירמיה בשלמא

לשמו דהא לא חזי ליה אלא שלא לשמו אמאי הא חזי שלא לשמו בפנים ואמר לי

עקירת חוץ לאו שמה עקירה כי אתא רבין

אמר רבי ירמיה אמר רבי יוחנז יפסח

ששחמו בחוץ בשאר ימות השנה בין לשמו

בין שלא לשמו חייב ואפי' לשמו והתנן

ימחוסר זמן בין בגופו בין בבעלים ואיזהו

מחוסר זמן בבעלים יהזב והזבה והיולדת

יוהמצורע שהקריבו חטאתם ואשמם בחוץ

פמורין דעולותיהן ושלמיהן בחוץ חייבין

ואמר יחרב חלקיה בר מובי לא שנו אלא לשמו אבל שלא לשמו חייב לשמו מיהא

פמור אמאי נימא הואיל וראוין שלא לשמו

בפנים הכי השתא התם בעי עקירה הכא

פסח בשאר ימות השנה שלמים נינהו

רב אשי מתני חייב כדאמריגן רב ירמיה

מדפתי מתני פמור קסבר פסח בשאר ימות

השנה בעי עקירה ועקירת חוץ לאו שמה

עקירה ופליגא דרב חלקיה בר טובי אמר מר

משהגריל עליהן חייב על של שם ופטור על

של עזאזל תנו רבנן יאיש איש מבית ישראל

אשר ישחם שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחם מחוץ למחנה ואל פתח אהל

מועד לא הביאו להקריב קרבן לה'

ז א ב מיי׳ פי״ח מהל׳ מעשה

הקרבנות הלכה יב: ה ג ד שם הלכה ע:

רבינו חננאל קודם פתיחת דלתות ההיי (פסולין הן) [פטור], שנאמר ושחטו פתח אהל מועד בזמן שהוא פתוח ולא בזמן שההיכל נעול, ומחוסר . פתיחה כמחוסר מעשה דמי. ומקשינן מי אית ליה לרב חסדא הואיל, והא הוא דאמר פסח ששחטו בשאר ימות השנה לשמו בחוץ פטור, ואמאי לימא חייב הואיל וראוי שלא לשום הואיל וראוי שלא לשום פסח אלא לשום שלמים בפנים. ודחי פסח בעי עקירה משם פסח לשום שלמים, ומחוסר עקירה כמחוסר מעשהדמי. פסח ששחטו ובחוץ] בשאר ימות לשמו,רב אשי מתני חייב, יטבוו, ב אט מות יו ב, ואקשינן עליה ואפי׳ על שמו, והתנן בשחיטת קדשים פרק פרת חטאת מחוסר זמן בין בגופו בין בבעלים, . הזב והזבה היולדת והמצורע שהקריבו חטאתם ואשמם בחוץ פטורין, עולותיהם ושלמיהם בחוץ חייבין. ומקשה עליה בגמ' והני בני אשמות נינהו, אמר זעירי תני מצורע בהדייהו. תוב אקשינן הני בני שלמים נינהו,ל) אמר רב ששת תני נזיר בהדייהו. דזעירי קבעוה תנאי ותנו בהדייהו והמצורע כמו שאמר זעירי. ארל וזיר לא הרעוהו רמשוה כמו שאמר רב ששת, אע"ג דהיא כרב ששת. קתני מיהא חטאתם בחוץ פטורין, ואמר רב חלקיה בר טובי לא שנו שהוא פטור אלא השוחט לשמה בחוץ אבל השוחט שלא לשמו בחוץ חייב, הואיל וראוי שלא לשמו בפנים, כדתנן כל הזבחים שנזבחו שלא לשמו כשרין . אלא שלא עלו לבעלים לשום חובה. אמאי, אפי׳ לשמן בחוץ יהא חייב הואיל וראוי שלא לשמו בפנים. ודחי הכי השתא התם בעי עקירה ומחוסר עקירה כמחוסר מעשה דמי, משום הכי לא תני לשמו בחוץ חייב הואיל וראוי שלא לשמו בפנים, אבל פסח בשאר ימות השנה שלמים הוא ולא חייב כדאמרן. רב ירמיה מדיפתי מתני פסח בשאר שלא לשמו פטור, קסבר פסח רשאר ימוח השוה רטי טקירה ועקירת חוץ ששחטו שלא לשום פסח לאו שמה עקירה. ופליגה עליה דרב חלקיה ופריגה עליה דוב הלקיה בר טובי דאמר לא שנו שפטור אלא בשוחט לשמו ארל רשוחט שלא לשמו עקירה היא. ושנינן הא דרב . חלקיה כגון ששחט שלא וגמר רובו בפנים משום דלא עקירת חוץ הוא. משהגריל עליהן שחטן בחוץ, חייב על של שם ופטור על של עזאזל, דלא קרינא ביה לה'. ת"ר ואל פתח אהל מועד לא

שלמים ששחשן בחוץ קודם פתיחת דלתות ההיכל פטור. תימה דח"ר יוחנן פרק השוחט והמעלה (זבחים דף קו:) המעלה בזמן הזה בחוץ חייב ואמאי הא אינו ראוי אל פתח אהל מועד כיון דנהרס המובח דאפי' נפגם המובח אמרי' בפ' קדשי קדשים (שם נט.

ודף סב.) כל הקדשים שנשחטו שם פסולין והוה ליה מחוסר זמן ואפילו מחוסר פתיחת דלתות פטור כל שכן מחוסר מעשה גדול ותנן בפרק בתרא דובחים (דף קיב:) אותו ואת בנו ומחוסר זמן בחוץ אפילו לא תעשה אין בו לרבנן דרבי שמעון ועוד אמריגן בפ"ק דע"א (דף יג.) אם הקדיש והעריך והחרים בזמן הזה בהמה תעקר ופריך ונשחטיה מישחט ופירש רש"י משום שחוטי חוץ ליכח דבקדשי בדק הבית מיירי ולא נהירא לר"י דאם כן כי פריך ונשווייה גיסטר' היכי משני מפני שמטיל מום בקדשים אלא מפרש ר"י דמיירי בקדשי מזבח ולה מחייב משום שחוטי חוץ דהוה ליה מחוסר זמן ודוחק לומר דההיא דמסכת ע"ג אתיא כמאן דאמר הותרו הבמות חדא דמנא ליה לאוקמי כמאן דאמר הותרו הבמות כדי להקשות ונשחטיה מישחט כיון דלמאן דאמר לא הותרו לא קשיא ועוד דהא סתם מתניתין היא בפרק בתרא דובחים (דף קיב:) דירושלים אין אחריה היתר ובגמרא פריך מינה למ"ד בפ"ק דמגילה (דף י.) שמעתי שמקריבין בבית חוניו וי"ל דר' יוחנן דמחייב במעל' בחוך מיירי בהעלאת קטרת דלא בעי מזבח דאמרי׳ בפרק קדשי קדשים (זבחים דף נט.) מובח שנעקר מקטיר קטרת במקומו אי נמי בהעלאת מנחה דדוקא במיני דובחים אמרינן כשנפגם המובח שפסולין דנפקא לן מוזבחת עליו בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר וניחא נמי דנקט רבי יוחנן המעלה טפי משחיטה וזריקה אי נמי יש לומר דמיירי שבנוי מזבח במהומו והעלה בחוץ דס"ל קדשה לעתיד לבא אבל אין לתרץ דר' יוחנן כר' יהודה סבירא ליה דאמר קדשי קדשים שרי להקטיר על הרצפה דנהי דשרי להקטיר על הרצפה מכל מקום בעי שיהא מזבח במקומו אבל נפגם המובח לא הוי שרי להקטיר בשום דוכתא תימה אמאי פטור בשלמים

ששחטן בחוץ קודם פתיחת דלתות ההיכל לפי מה שפרש"י בפרק קדשי קדשים (שם דף סא.) גבי קודם שיעמידו לויים את המשכן ולאחר שיפרקו דדוקא שלמים ששחטן בפנים קודם דלתות ההיכל פסולים אבל שאר קדשים לא אם כן כיון דפסולו בקודש שיש לו היתר בשאר קדשים אם עלו לא ירדו מידי דהוה אפסח וחטאת ששחטן שלא לשמן בחוץ דחייב עליהם כדאיתא בפרק בתרא דובחים (דף קטו.) משום דמתקבל בפנים שיש לו היתר בשחר זבחים ויש לומר דהתם הבהמה ראויה לשחטה בפנים בההיא שעתא לשמה אבל הכא אינם ראוים לפנים קודם פתיחת הדלתות:

ביניבוא דשלא לשמו הא פתמא פשור. מימה לר"מ נידוק מרישה היפכה טעמה דלשמו הה סתמה חייב ודוחק הוה לומר דלשמו דרשה ביינו סתמה משום דהמרינן ריש פ"ק דובחים (דף ב:) דסתם ובחים לשמן הן עומדין דהני מילי בזמנן הבל פסח דרישה היינו סתמה משום דהמרינן ריש פ"ק דובחים (דף ב:) דסתם ובחים לשמן הן עומדין דהני מילי בזמנן הבל פסח בשאר ימות השנה סתמיה לאו לשמו קאי אלא נראה כספרים דלא גרסי טעמא דשלא לשמו ואיכא למימר דמרישא דייק לשמו אמאי פטור דס״ד דלא בעי עקירה וא״כ אמאי פטור והא אי בטי שחיט סתמא בפנים דסתמא שלא לשמו קאי ומשני דבטי עקירה וכי האי גוונה איכה בפרק חמיד נשחט (פסחים סד.) ובמועד לשמו פטור שלה לשמו חייב וגרס רש"י שם כמו בכהן טעמה דשלה לשמו הה סתמא פטור וקשיא נמי התם כמו שהקשינו בכאן אלא יש לפרש שם כדפירשתי הכא: **רפדיגא** דרב חדקיה בר שובי. בלאו הכי נמי הוה מלי למימר ופליגא דרב דימי אדרב חלקיה אלא משום דהשתא פליגא דרב דימי ודרבין אדרב חלקיה:

ומי אים ליה לרב חסדא הואיל. לחייב על קרבן שאינו ראוי לשם מה שהופרש בפנים ושחטו בחוך דנימא חייב משום הואיל וראוי לשם קרבן אחר: לשמו פטור. דאינו ראוי לשמו בפנים: שלא לשמו. אלא לשם שלמים חייב דראוי הוא לשם שלמים בפנים: הכי גרסי׳

טעמה דשלה לשמו הה סחמה לשמו הוא ופעור ואמאי נימא וכו': בעי עקירה. אינו ראוי בפנים לשלמים אלא אם כן עקר שם פסח ממנו בשחיטתו הלכך לאו מתקבל בפנים הוא כל כמה דלא עקריה: האי לא בעי עקירה. ואע"פ שלקחו לשם שעיר הנעשה בפנים זה חטאת וזה חטאת שניהן שוין בשמותיהן: מתני להו בדרבה. הני תרתי שמעתתה דרב חסדא הא דאמר לעיל הואיל וראוין לשעיר הנעשה בחוץ והא דאמר רב חסדא פסח ששחטו בחוץ בשאר ימות השנה וכו' מתני לה בדרבה דרבה אמרינהו: פסח ששחטו בחוץ. גרם בכולה: עקירת חוץ. עקירת שם בשחיטת חוץ לח שמה עקירה אם הכשיר הכתוב פסח בשאר ימות השנה בשלמים לא הכשירו אלא בפנים ובעקירת השם אבל בחוץ לעולם שמו עליו: חייב. עליו משום הואיל וראוי שלא לשמו בפנים: והא תנן. במסכת זבחים: מחוסר זמן. פטור על שחיטת חוץ בין שהוא מחוסר זמן בגופו בין שהוא מחוסר זמן בבעלים בגופו כגון בתוך שמונה ללידתו: ואיוהו מחוסר ומן בבעלים הוב והובה וכו'. שיש זמן להבחת קרבנותיהם לסוף ספירת שבעה והיולדת לסוף מלאת ימי טהרה: שהקריבו. לפני הזמן הטאתן ואשמן בחוץ פטורין שאינן מתקבלים בפנים לא לחובה ולא לנדבה לחובה משום דלא מטא זימנייהו ולנדבה שאין חטאת ואשם בא לנדבה והאי אשם במלורע הוא דאילו בזב וזבה ויולדת ליכא חשם: עולותיהן ושלמיהם חייבין. שעולה ושלמים באים נדבה ומתקבלין נדבה בפנים ובמסכת זבחים ה) פרכינו והני בני שלמים נינהו ומשנינן תני מיר בהדייהו ואף מלורע לא שנינו במשנה ופרכינן התם הני בני אשמות נינהו ומשנינן תני מלורע בהדייהו: ואמר רב חלקיה לא שנו. דאשם בחוץ מחוסר זמן בבעלים פטור אלא לשמו

דאינו ראוי לשמו בפנים אבל שלא לשמו כגון לשם עולה או לשם שלמים חייב שכן ראוי לפנים כיולא בו בפנים דכל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן הפסח בזמנו והחטאת בכל זמן: ואמאי. לשמו פטור לימא הואיל כדקאמרת: שלמים. הוה סתמיה בלא עקירה ומקראי ילפינן לה במסכת פסחים [ע:] ובפ"ק דובחים [ח:]: רב אשי מחני חייב. בהא דכי אתא רבין: ורב ירמיה מחני פטור. בין לשמו בין שלא לשמו כרב דימי: ופליגה דרב הלקיה. דחמר עקירת חוץ שמה עקירה:

ח) [פסחים סב. טב) זבחים קיב:, ג)שרש"י כאן ובזבחים נו״ם. דלא גרסי מכל מחום כתב התוי"ט דאין למחוק וע"ם הטעס], ד) [זכחים ד' קיד:], ה) [דף קיד:],

תורה אור השלם ו. אַישׁ אַישׁ מִבֵּית יְשַׂרָאַל

אָשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ כֶשֶׁב אוֹ עֵז בַּמַחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר אוֹ עֵז בַּמַחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר שחט מחוץ למחנה: ואל פתח אהל מועד לא הביאו בַּשׁרֵּא בָּם שְׁפָּרְ וְנִבְּרַת מִשְׁבַּן זִיְּ דָּם יַחָשֵׁב לְאִישׁ מִשְׁבַּן זִיְּ דָּם יַחָשָׁב לְאִישׁ מָשְׁבָּן זִיְּ לְפָנִי הָאִישׁ הַהוּא מִּקֶּרֶב עַמוֹי: ויקרא יז ג-ד

מוסף רש"י

. מחוסר זמן. שאמרנו פטור, בין בגופו בין בבעלים. בין שהוא מחוסר זמן בגופו בין שהוא מחוסר זמן בבעלים, שלא הגיע זמן הבעלים להקריב קרבנותיהם וזבחים נהקריב קרבנומיהם (זהרים קיבי). שהקריבו. במוך קיבי). מולח מפרן, ויולדת במוך מלח (שם). פטורין. שאין מתקבלין בפנים לא לחובה ולא לנדבה (שם). עולותיהן. דוב וובה עוף ודיולדת בהמה, חייבין. שהרי מתקבלות דוב וזכה עוף ודיונדת בהמה, חייבין. שהרי מתקבלות בפנים נדבה לשמן (שם). ואמר רב חלקיה. אאשם קאי ולא אמטאת, דאילו מטאת פסולה שלא לשמו מטאת פסולה שלא לשמו בפנים (שם קיד:). לא שנו. לפטור בחוץ, אלא לשמו. ואפילו סתמא, דבהאי שמא אינו מתקבל עכשיו בפניס, אבל שלא לשמר. כגון לשם עולה, ונשם זה הוא ראוי לבא לפנים. דכל הזבחים שמזבחו שלה לשמן כשרין חוץ מן הפסח והחטאת (שם).

תום' ישנים פטור קודם הגרלה כדמשמע הכא, אלא דפריך ליה מגופה דאכתי ראוי לפתח אהל מועד קודם הוידוי, ובמסקנא דמסיק התם אלא לא קשיא כאן קודם וידוי כאו לאחר וידוי אתי שפיר דמחייב (אחר) [קודם] הגרלה כי הכא. אי נמי י"ל דקודם הגרלה דהתם היינו קודם (ההבאה) [ההנחה] שהוא גמר הגרלה דפטר מלה' לפי שהוא מבורר כבר שאינו לה' אבל תוכורו כבר שנוינו נים מזכר קודם ההגרלה שאינו מבורר מחייבינן ליה כי הכא. מ״ר. ולי נראה לתרך דהא דמחייבינן הכא קודם הגרלה היינו משום דראוי הוא לשעיר הנעשה בחוץ כדמפרש הכא, והא דממעטינן ליה קודם הגרלה מלה' הי לפי שכבר נתקדש שעיר החילון (עדיין) [איירי] ולכך אינו ראוי כלל להמקדש לשעיר החילון וממעיט מלה' אע"פ דראוי הוא לפתח אהל מועד כי שמא יחס נפתח להיה נחשר כי שתח יתקדש להי, מ"מ אינו להי, אבל היכא שיוכל להתקדש לשעיר הנעשה בחוץ לה' קרינה ביה. ול"ע. הכא נמי מחסרי עבודת היום. כדאמרינן לקמן נפרק בא לו [ע, א] דלכולי עלמא שעיר הנעשה בחוץ בתר עבודת היום והתם מפרש טעמא.

מעשה דמי. וכיון שעל גוף

הקרבן נאמרה הוי כמו שהיא בגוף הקרבן כדפי" רש"י. אי נמי אקים אינה. במידי לדי מני הואיל ובשעם שחיטת הקרבן לריך שיהא השער פחוח הוי כמו בגופו, אבל שאר עבודת היום לא שייכי בגוף השעיר. מ"ר. הך סוגיא דמחוסר ומן פ"י בפ"ק דמנחוס [ה, א] ובפ"ק דובמים [יב, א], וחימ לרבינו דהכא משמע דלית ליה לרב חסדא הואיל אפילו לחומרא היכא שמחוסר מעשה דלא בעי למימר הואיל ושעיר הנעשה בפנים דמחוסר הגרלה, ואילו בפסחים פרק חמיד נשחט [סב, א] קאמר גבי שחטו למולים לורוק דמו לערילי ולא מקדישין בעושה תמורה וכן בפ״ק דחולין נמי איכא כי האי גוונא. מ״ר.

א) כ"ה הלשון בגמ' דובחים דף

הביאו להקריב קרבן,